

Извештај о раду Управе за родну равноправност за период јануар – децембар 2011. године

У периоду јануар-децембар 2011. године Управа за родну равноправност је наставила са реализацијом активности у складу са надлежностима. Приоритети Управе су били послови везани за промоцију и имплементацију Закона о равноправности полова и реализацију Акционог плана за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности. Значајан део активности се односио и на унапређивање сарадње са другим државним институцијама, организацијама цивилног друштва, међународним организацијама и донаторима.

Закон о равноправности полова и други нормативни послови

1.1. Активности Управе везане за Закон о равноправности полова, током 2011. године, су се односиле на његову промоцију и праћење реализације. Посебна пажња је посвећена информисању послодаваца у вези израде *Планова мера за отклањање или ублажавање неравномерне заступљености полова*, будући да је ово била прве година у којој су послодавци имали обавезу да сачине План мера.

Управа је извршила припреме за пријем и обраду Планова мера и Извештаја о њиховој реализацији који треба, до 31. марта 2012. године, да пристигну у Управу.

1.2. Пажња је била усмерена и на законску обавезу локалних самоуправа да формирају локална тела за родну равноправност и/или запосле лице које ће се бавити овим питањима. У ту сврху обраћали смо се локалним самоуправама, иницирали састанке и скупове и учествовали у активностима других актера. Формирана је, и едукована, група тренера/ки намењена раду на локалу, односно, пружању подршке локалним самоуправама у формирању и раду на питањима родне равноправности.

Остало: Управа, континуирано, ради на давању мишљења на нацрте стратешких докумената, закона и других прописа које припремају други државни органи са становишта укључености принципа родне равноправности.

Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности и

Акциони план за спровођење

Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности за период од 2010. до 2015. године

2.1. У циљу квалитетног праћења Акционог плана за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности Управа је приступила изради методологије праћења. Уз финансијску подршку Шведске агенције за међународни развој и сарадњу, урађена је Интернет апликација за континуирано праћење спровођења активности Акционог плана. Апликација је успешно тестирана, а контакт особе задужене за спровођење активности из Акционог плана у релевантним институцијама су обучене за прикупљање и уношење родно осетљивих података. Подаци ће се прикупљати и обрађивати на полугодишњем нивоу. Креирање и тестирање нове методологије треба да допринесе ефикаснијем и

квалитетнијем праћењу акционих планова уопште у РС, а тиме и стварањем услова за њихову бољу евалуацију.

2.2. У оквиру даљих мера на имплементацији АП одржана је Национална конференција “Послом до равноправности”, 21. јуна 2011. године, у Палати Србија у Београду. У раду конференције је учествовало преко стотину стручњака/иња из области родне равноправности, представници/це релевантних министарстава, координаторке радних група, представници/це локалних самоуправа, представници/це организација цивилног друштва, међународних организација, као и гости из региона. Конференција је одржана у циљу давања доприноса унапређивању економског положаја жена, остваривања стварне равноправности жена и мушкараца и реализовања политике једнаких могућности на свим нивоима у Републици Србији. (закључци конференције се налазе на сајту www.gendernet.rs)

Дана 20. јуна 2011. године одржан је састанак са представницима/цама јавних и приватних предузећа које обављају своју пословну делатност у Србији. Циљ састанка је био да се представници Управе за родну равноправност и привреде међусобно информишу и упознају са досадашњом праксом, плановима и правним актима домаћих и страних привредних субјеката у циљу унапређења родне равноправности у радној средини.

У циљу обезбеђивања средстава за имплементацију АП Управа је успоставила сарадњу са Шведском агенцијом за међународни развој и сарадњу на реализацији два пројекта (о томе више у тачки 6. Сарадња са међународним организацијама и донаторима на плану пројеката)

Регионална и међународна сарадња

3.1. Управа за родну равноправност је 16. фебруара 2011. године, организовала Четврту регионалну конференцију *Излазак из економске кризе*, на којој су присуствовали представници/це националних институционалних механизма из Македоније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Румуније, Бугарске, Црне Горе, Албаније као и представници/це амбасада Шведске, Норвешке и Швајцарске у Београду. У циљу усвајања заједничког концепта за сарадњу, учесници/це су говорили о искуствима у својим државама и давали предлоге за побољшање регионалне сарадње, и могућности за представљање заједничких пројеката из области родне равноправности преко ЕУ фондова предприступне помоћи

3.2. Директорка Управе др Наталија Мићуновић је учествовала на састанку који је организовао Гендер центар – Центар за једнакост и равноправност полова Владе Републике Српске и Агенција за информационо друштво Републике Српске, 28. и 29. априла 2011. године, поводом обележавања „Међународног дана девојчица у информационо – комуникационим технологијама (ИКТ)“. Циљ организовања свечаног пријема и радног састанка је било охрабривање девојчица и девојака ради повећања њиховог интересовања за веће учешће у образовању за професије у области ИКТ-а., у складу са препорукама.

3.3. Директорка Управе др Наталија Мићуновић је учествовала на регионалном тренинг-семинару о родној равноправности и радним миграцијама који је одржан у Бечу, 17. и 18. маја 2011. године у организацији ОЕБС-а у сарадњи са Владом Републике Аустрије. Семинар је организован у циљу вођења дискусије о родним

питањима у политици радних миграција. Основне теме су биле: ширење свести о потреби родно сензитивне политике радних миграција, јачање регионалног дијалога и сарадње у области родне равноправности на тржишту рада, као и развој студије ОЕБС-а „Водич кроз родно сензитивну политику радних миграција”.

3.4. Директорка Управе др Наталија Мићуновић, у својству чланице Надзорног комитета за равноправност жена и мушкараца (CDEG) Савета Европе присуствовала је 46. и 47. састанку Комитета као представница Републике Србије. Састанци су одржани од 30. марта до 01. априла 2011. и од 30. новембра до 02. децембра 2011. године у Стразбуру, Француска. Основне теме састанака односиле су се на активности у области балансираног учешћа жена и мушкараца у политичком и јавном одлучивању, препоруке Комитета министара о стандардима за остваривање родне равноправности, препоруке Савета Европе о једнакости између мушкараца и жена, будућности CDEG, активности у области спречавања дискриминације жена и девојчица из посебно рањивих група и борбе против насиља над женама. Било је речи и о Конвенцији Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (САНВИО).

3.5 Представница Управе је присуствовала Регионалној конференцији о запошљавању жена у руралној средини, одржаној 16-17. новембра 2011. у Загребу. Циљ конференције је био анализа постојеће ситуације и препознавање могућности запошљавања и samozapošljavanja жена у руралним срединама на Западном Балкану уз представљање примера добре праксе у земљама чланицама Европске Уније и земаља региона.

3.6. Представница Управе је учествовала је у раду семинара у организацији Европске Комисије. Семинар 'смањење разлике у плаћености жена и мушкараца' одржан је 5-6. децембра 2011. године у Берлину, а одвијао се радно, кроз активну размену добрих пракси у земљама чланицама Европске Уније као и земљама потенцијалним кандидатима са ЕУ.

Међународно аналитички и нормативни послови

4.1. Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици од маја 2011. године (САНВИО): у непосредној сарадњи са релевантним министарствима и Републичким секретаријатом за законодавство, координиран је и израђен Предлог основе за потписивање Конвенције, који је Влада Србије одобрила на седници 22. децембра 2011. године; у консултацијама са Министарством правде, дефинисана је посебна Изјава о резервама на Конвенцију; представник Управе учествовао је и на Регионалној конференцији посвећеној САНВИО 24. и 25. октобра у Сарајеву.

4.2. Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији: Закључком Владе Србије из октобра 2011. године, Управа за родну равноправност је одређена за члана Мултисекторског координационог тела за спровођење наведеног Акционог плана; сходно томе представнице/це Управе учествовали/е су у раду две седнице Мултисекторског тела у 2011. години и активно су допринели изради Пословника и Обрасца извештавања намењеног ресорима и институцијама у Републици Србији; Представник Управе је учествовао и на скуповима посвећеним Резолуцији - Београдском форуму безбедности од 14. до 15. септембра, Округлом столу “Механизми подршке женама у сектору

безбедности” одржаном 16.октобра у Београдском центру за безбедоносну политику, Семинару „Подршка колеги” 22.новембра на Авали, и Јавном слушању на тему „Примена НАП за имплементацију Резолуције 1325 СБ УН” у Народној скупштини 22.децембра 2011.године.

Остало: а) припрема наступа делегације Републике Србије на годишњем заседању ODHR у Варшави октобра 2011.године о прописима и мерама предузетим да се питање родне равноправности уведе у све области друштва, да се уклоне све препреке за родну равноправност и елиминишу сви облици родне дискриминације у Републици Србији, б) израда прилога за делегацију Републике Србије на заседању III Комитета током 66.Генералне скупштине УН о унапређеном положају жена, и учешће и израда прилога за Државни извештај у оквиру друге ревизије УН – Мадридског међународног плана акција у вези са старењем и Миленијумским циљевима развоја.

Сарадња са институцијама и организацијама

5.1.Сарадња са Одбором за равноправност полова Народне скупштине РС:Током 2011.године Управа је континуирано сарађивала са Одбором за равноправност полова РС, кроз праћење и учешће у његовим активностима. Директорка Управе за родну равноправност је информисала Одбор о раду Управе и стању родне равноправности у РС.

5.2.Сарадња са покрајинским телима за родну равноправност: Управа је континуирано сарађивала са Покрајинским секретаријатом за рад запошљавање и равноправност полова на свим питањима од значаја за унапређивање положаја жена и родне равноправности у РС. Посебна пажња је била посвећена праћењу имплементације Закона о равноправности полова.

5.3.Сарадња са министарствима

5.3.1. Управа редовно одржава контакте и повремену едукацију радне групе коју чине представници-це ресорних министарстава у циљу пружања подршке њиховом раду на укључивању принципа родне равноправности у рад државне управе.

5.3.2. Представница Управе је активно учествовала у извештавању у вези праћења спровођења Акта о малим и средњим предузећима, у оквиру радне групе Савета за мала и средња предузећа Министарства економије и регионалног развоја. Реализација Акта о малим и средњим предузећима у значајној мери треба да допринесе унапређивању положаја женског предузетништва у Србији.

5.3.3. У сарадњи са Управом за људска и мањинска права, Министарство за државну управу, локалну самоуправу, људска и мањинска права, Управа је активно учествовала у радној групи на изради Акционог плана за Роме за 2012.-2014.годину у делу који се тиче положаја Ромкиња. Будући да су у националним стратешким документима за унапређивање положаја жена Ромкиње препознате као посебно осетљива, вишеструко дискриминисана група, кроз све активности Управе посебна пажња је посвећена побољшању њиховог положаја (кроз сарадњу са Управом за људска и мањинска права, сарадњу са женским ромским удружењима,

5.4.Сарадња са локалним телима за родну равноправност

5.4.1. У току читаве године Управа је посвећивала значајну пажњу подршци развијања локалних тела за родну равноправност (посете локалним самоуправама и учешће у активностима, консултативни састанци са представницима/цама локалних самоуправа и локалних механизма за родну равноправност, дистрибуција промотивног

материјала, конкурси намењени подршци раду локалних комисија ...). По подацима из базе података Управе, у Србији тренутно има скоро 100 локалних тела за родну равноправност.

5.4.2. Формиран је и едукован Тим тренера/ки намењен пружању подршке раду локалних тела за родну равноправност (списак на сајту www.gendernet.rs)

5.4.3. Посебна пажња је била посвећена локалним самоуправама које још нису формирале тело: 21.04.2011.г је одржан округли сто на тему *Локална тела за родну равноправност* чији је циљ био да се представници/це локалних самоуправа које још увек нису испуниле законску обавезу упознају са тренутним стањем у овој области, Акционим планом за спровођење Националне стратегије, како би предузели неопходне кораке ка формирању тела за родну равноправност у општинама из којих долазе. Учествовали су у раду домаћи експерти/киње, представници/це министарстава, као и представници локалних тела за родну равноправност

5.4.4. Постављен је сајт Управе за родну равноправност са релевантним информацијама намењеним локалним самоуправама - www.gendernet.rs

5.5.Сарадња са удружењима

5.5.1. Управа је пратила реализацију пет пројеката одобрених на конкурс за удружења који је расписан 11. новембра 2010. а реализован у периоду јануар-мај 2011.године. Циљ конкурса је била подршка локалним удружењима/организацијама чији програми су требали да допринесу оснивању и/или подизању капацитета и унапређивању рада локалних тела за родну равноправност. Општи закључак је да су свих пет одабраних и финансираних пројеката успешно реализовани у складу са Смерницама за писање и реализовање пројеката Управе за родну равноправност и да су остварили планиране циљеве (шира информација о реализованим пројектима на сајту www.gendernet.rs)

5.5.2. Током новембра-децембра 2011. спроведен је нови конкурс Управе намењен удружењима грађана-ки. Приоритети конкурса су били успостављање родне једнакости и интегрисање родне перспективе у образовање и/или уклањање родних стереотипа и елиминација говора мржње и подстицање родно сензитивног медијског деловања у складу са циљевима Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности, Акционог плана за њену имплементацију и Закона о равноправности полова. На конкурс су, од приспела 34 предлога пројекта, одабрана четири:

- Пројекат Групе *Мост*, Београд, под називом *Родна равноправност у школи*, буџет пројекта 499.045,20 динара
- Пројекат Удружења грађана *Romano alav*, Крушевац, под називом *Мој пут ка равноправности*, буџет пројекта 499.252,00 динара
- Пројекат Удружења *Образовне мреже*, Крагујевац, под називом *Играмо и живимо родну равноправност*, буџет пројекта 498.352,00 динара
- Пројекат *Форума жена*, Пријепоље, под називом *Медији и родна равноправност*, буџет пројекта 420, 000 динара

Пројекти ће бити реализовани у периоду фебруар-јули 2012. године.

5.5.3. Током новембра месеца Управа за родну равноправност расписала је конкурс за подршку организацијама цивилног друштва у циљу економског оснаживања жена из средстава које је донирала Влада Шведске кроз Једногодишњи програм имплементације прве фазе националног акционог плана у три приоритетне области. На конкурс су одабрани следећи пројекти за финансирање:

- Удружења жена Артеса, Кикинда
- УГ Плонт, Ниш
- Опште удружење предузетника Лесковац
- Асоцијација за развој општине Неготин
- УГ Пољопривредници Хомоља, Жагубица
- Омладински клуб Стара Пазова
- Форум младих са инвалидитетом, Трстеник
- УГ Тернипе Пирот
- УГ Заједно, заједно
- ДамаД Нови Пазар

Пројекти ће бити реализовани до јула 2012. Године.

Активности у вези подршке раду Савета за родну равноправност Владе РС

Ради ефикаснијег рада Савета за родну равноправност на седници одржаној у новембру најављене су измене Пословника, упућена је иницијатива за формирање Фонда за жене при Министарству рада и социјалне политике, која доласи из невладиног сектора, и коју је већ подржала УРР, ако и Одбор за равноправност полова Народне скупштине РС, а одређен је и нови секретар Савета. За новог секретара Савета за родну равноправност изабран је Драгомир Кнежевић, саветник у Управи за родну равноправност.

Активности у процесу приступања ЕУ

Управа је учествовала у попуњавању Упитника Европске комисије као и на састанцима представника/ца ЕУ и Србије -Унапређени стални дијалог са Републиком Србијом - у делу који се односи на питања кретања радне снаге, социјалне сарадње и развоја људских ресурса.

Сарадња са међународним организацијама и донаторима на плану пројеката

8.1.Сарадња са Sida-ом (Шведском агенцијом за међународни развој и сарадњу)

8.1.1. Половином 2011. године завршена је реализација пројектних активности једногодишњег *Уводног програма (Inception programme)* који је Управа за родну равноправност спроводила у сарадњи са шведском агенцијом Sida-ом од марта 2010. године. Програм је имао за циљ да подржи и унапреди постојећу динамику развоја политике родне равноправности у Србији. Реализован је уз асистенцију агенције International Management Group (IMG) и консултантске куће InDevelop IPM из Шведске. У 2011. години активности Уводног програма су се тичале израде и дистрибуције промотивног материјала, израде и реализације медијске кампање и осмишљавања и реализовања јавног догађаја "Даме бирају", у Београду, Новом Саду и Нишу поводом Међународног дана жена 8. марта. Урађен је и сценарио за шест тридесетоминутних емисија везаних за шест стратешких области.

8.1.2. Јула 2011. започела је реализација новог пројекта *Програм имплементације прве фазе активности националног акционог плана* такође у сарадњи са Sida-ом, уз административну подршку International Management Group (IMG). Основни задатак Програма је да допринесе реализацији прве фазе Акционог плана за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности који покрива три стратешке области: присуство жена у јавном и

политичком животу, економско оснаживање жена и жене и промене улоге и приказивања жена у медијима. Програмом је предвиђена реализација 24 пројекта. Током друге половине 2011. године вршене су техничке припреме које су омогућиле реализацију пројекта: формиран је пројектни тим, расписани конкурси и одабрани консултанци, одржани радни састанци са представницима/цама удружења која се баве приоритетним питањима пројекта у циљу њиховог информисања и позива на сарадњу, медијски је представљен програм, додељена су бесповратна средства за реализацију 10 пројеката чији је циљ економско оснаживање жена (награђени пројекти које су кандидовале невладине организације широм Србије биће реализовани у сарадњи са телима локалне самоуправе који се баве родном равноправношћу, пројекти су регионално распоређени).

8.2.Сарадња са донаторима

Сарадња са Владом Краљевине Шведске

Управа за родну равноправност наставила је сарадњу са Владом Шведске и у 2011.години, након завршеног финансирања уводног пројекта Влада Шведске наставила је са подршком активности Управе за родну равноправност.

Управа је одлучила да спроведе програм под називом „Једногодишњи програм за имплементацију приоритетних активности у три области Националног акционог плана за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

Главни циљ Програма је имплементација приоритетних активности у три области НАП-а 1) учешће жена у јавном и политичком животу, 2) економско оснаживање жена, 3) жене у медијима.

Сарадња са Краљевином Норвешке

Новембра 2011. Управа је успоставила сарадњу са амбасадом Краљевине Норвешке и добила подршку за реализацију сценарија за снимање ТВ серијала за промоцију женског стваралаштва. Сценарио је развијен као део Inception програма 2011. Реализација серијала се планира у 2012.години.

Сарадња са UNDP-ом

Пројекат *Борба против сексуално и родно заснованог насиља* (Закључак ВРС: Број 018-5539/2008 од 11.12.2008) који је финансиран од стране Владе Краљевине Норвешке, а реализује се уз административну помоћ UNDP-а ушао је у своју завршну фазу (2009.- 2011.).

Циљеви Пројекта су били: јачање капацитета Управе за родну равноправност у оквиру Министарства рада и социјалне политике за развој и увођење системских решења у области СРЗН, јачање капацитета установа и институција које се баве заштитом жртава насиља, као и установљивање и примењивање механизма који ће обезбедити поступање у складу с међународним обавезама везаним за људска права у области сексуалног и родно заснованог насиља (СРЗН), јачање законодавног оквира у области заштите жртава насиља, развој стандардних процедура и протокола о поступању релевантних институција, развој кохерентног система за прикупљање података о СРЗН и подизање свести јавности и грађана/ки о неприхватљивости насиља као модела понашања у циљу доприноса стварању социјалног амбијента који би имао превентивну функцију.

Реализоване активности током 2011.:

Резултат 1: Побољшан приступ жртвама СРЗН одговарајућим услугама:

Активности:

У априлу 2011. додељено је 10 грантова којима се подржавају актери на локалном нивоу (организације цивилног друштва (ОЦД)/женске групе, пружаоци правне помоћи, итд.) како би се повећала координација и обезбедио континуитет услуга за жртве СРЗН.

Израђен је коментар усвојене Конвенције Савета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама и насиља у породици за публикацију Конвенције.

Резултат 2: Развијени капацитети за креирање јавних политика везаних за СРЗН и њихову имплементацију (Управа за родну равноправност, Министарство рада и социјалне политике, Министарство унутрашњих послова Министарство правде, Министарство здравља):

Активности:

Штампана је Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивања родне равноправности за период од 2010. до 2015. године и Акциони план.

Развијени су специјализовани курикулуми у области родне равноправности и сексуалног и родно заснованог насиља за Правосудну академију (ПА), Криминалистичко-полицијску академију (КПА) и Службу за управљање кадровима (СУК) Републике Србије. Развијени курикулуми постали саставни део образовних програма поменутих институција.

Правосудна академија, Криминалистичко-полицијска академија и Служба за управљање кадровима Републике Србије организовали су тренинге на којима своје запослене, односно државне службенике/це образују у области родне равноправности и сексуалног и родно заснованог насиља. Потписани су уговори о сарадњи са поменутиим институцијама. До краја 2011. године обучено је 150 полицијских службеника (15 семинара у КПА) и 300 судија и тужилаца (15 семинара у ПА). Одржане су 3 обуке за државне службенике у СУК-у.

32 студента/студенткиње и тек свршени дипломаци обавили су тромесечно стажирање у изабраним институцијама које се баве сексуалним и родно заснованим насиљем (у Управи за родну равноправност, Републичком заводу за статистику, Министарству рада и социјалне политике, Покрајинском секретаријату за рад, запошљавање и равноправност полова и Центру за социјални рад Панчево, организацијама цивилног друштва које се баве борбом против СРЗН и сл.). Завршен је конкурс за стажисте за 2012. годину, пристигло је 126 пријава у односу на 90 пријава прошле године. Пораст пријава указује на повећану заинтересованост за тему родно заснованог насиља.

Организована је студијска посета Бриселу и институцијама Европске уније које се баве борбом против СРЗН од 13. до 17. јуна са циљем јачања капацитета институционалних механизма за родну равноправност у Републици Србији, умрежавање представника/ца институционалних механизма две владе. Учесници/е посете били су представници државних институција.

Организована је студијска посета италијанским институцијама које се баве борбом против СРЗН од 22. до 24. јуна са циљем јачања капацитета институционалних механизма за родну равноправност у Републици Србији, умрежавање представника/ца институционалних механизма две владе. Учесници/е посете били су представници државних институција.

Организоване су две националне конференције у 2011. години. Преко 300 учесника/ца представника/ца институција и организација које се баве СРЗН активно учествовало на конференцијама и информисано о новим политикама у борби против СРЗН.

Организовани тренинзи са циљем развоја капацитета (тренинг семинари и радионице) представника/ца релевантних институција на националном/покрајинском и локалном нивоу (судство, полиција, здравство, центри за социјални рад, ОЦД). Укупно 550 учесника/ца присуствовало је овим едукативних семинара. Укључено је 11 градова: Младеновац (Аранђеловац, Сопот), Сурдулица (Владичин Хан), Смедерево (Велика Плана), Свилајнац (Деспотовца, Баточини), Љиг (Лајковац, Мионица), Власотинце (Гадзин Хан) и Нови Пазар (Раска, Сјеница), Нис, Сабац, Зајецар, Пирот и Лесковац.

Резултат 3: Побољшање хоризонталне и вертикалне координације кључних актера:

Активности:

Развијен је Нацрт Општег протокола о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима који је високо оцењен од стране стручне јавности. Општи протокол је усвојен на седници Владе Републике Србије 24.11.2011.

Општи протокол предвиђа развијање посебних протокола за сваки од заинтересованих ресора. До сада је израђен Посебни протокол за поступање у случајевина насиља над женама у породици у Министарству здравља РС. СРЗН пројекат је у сарадњи са Министарством здравља штампао Посебни протокол. У току 2012. предвиђа се капиларна дистрибуција Општег протокола у свим заинтересованим институцијама.

Резултат 4: Стратегија за борбу против сексуалног и родно заснованог насиља:

Активности:

Националну стратегију за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима усвојила је Влада Републике Србије 1. априла 2011. године.

Штампана је Национална стратегија за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима на српском и енглеском језику и подељена широј стручној јавности.

Резултат 5: Развој препорука за поступање са починиоцима СРЗН и увођење програма рехабилитације за починиоце:

Активности:

На основу препорука истраживања најбољих пракси и међународног искуства у развоју и имплементацији програма рехабилитације за починиоце СРЗН и препорука из Акционе стратегије за поступање с починиоцима родно заснованог насиља, по препоруци Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту Министарства рада и социјалне политике одабрана су три Центра за социјални рад Београд, Ниш и Крагујевац из којих су стручни радници/це похађали обуку за рад са починиоцима и у којима је почетком децембра 2011. године отпочело спровођење пилот програм за рада са починиоцима насиља у породици и у партнерским односима.

Одржана конференција „Увођење програма рада са починиоцима насиља у породици“, 6. Септембра 2011. на којој је више од 100

учесника/ца, представника стручне јавности упознат са основама рада са починиоцима

7. и 8. септембра 2001. одржан је дводневни тренинг, за запослене у градским центрима за социјални рад у Београду, Нишу и Крагујевцу. Ово је био први дводневни тренинг који су стручњаци АТВ програма одржали. Током 2011. године одржана су још два тренинга за рад са починиоцима насиља у породици, и то у терминима: 24-25. октобра и 22-23. новембар 2011. Овим тренинзима је спроведена обука за рад са починиоцима, након чега је уследила фаза имплементације уз мониторинг стручњака АТВ програма из Норвешке. Имплементација је почела 1.децембра и трајаће три месецу у одабраним градским центрима за социјални рад.

Објављена је публикација „О починиоцима насиља у породици и партнерским односима“, први пут је на српски језик преведена литература која обрађује ову тему.

Резултат 6: Подигнут ниво свести о СРЗН

Активности:

СРЗН пројекат је сваке године од 2009. до 2011. обележавао јавним догађајима и медијским кампањама период од 25.11. до 10.12.2009. године када је међународна кампања „16 дана активизма против насиља над женама“. Године 2011. реализована је и прва национална медијска кампања са телевизијским и радио спотовима, брошурама, промотивним материјалима, гостовањима на националним и локалним медијима, као и на разним јавним догађајима. Мото кампање био је „Не окрећи леђа насиљу. Пријави га!“, што је представљало отворени позив грађанкама и грађанима да се обрате институцијама система за помоћ у сузбијању и спречавању даљег насиља над женама.

Кампања је емитована на јавном сервису Србије, РТВ Б92, ТВ Авала, преко кабловких оператера на каналима Дисцоверу нетворкс, многобројним локалним ТВ и радио станицама.

Пројекат СРЗН је у 2009. установио награду за посебан допринос у области подизања свести јавности о неприхватљивости сексуалног и родно заснованог насиља, те је тако одржан конкурс за 2011 годину за доделу награде медијима за најбоље извештавање о СРЗН. Жири у саставу Ратко Божовић ФПН, Лидија Обрадовић УНС и Јелка Јовановић НУНС, једногласно је одлучио да награђени буду: Гордана Нешовић, И програм Радио Београда за радио репортажу „Ромске девојчице – најбоља новинарка; ТВ5 из Ниша – најбоља медијска кућа за серијал о насиљу у породици; ФОНД Б92, за најбољи филм. „Невидљиве“ младог аутора Николе Полића.

Расписан конкурс за доделу грантова којима се подржавају организације цивилног друштва (ОЦД)/женске групе како би се повећала координација и обезбедио континуитет услуга за жртве СРЗН за 2011. Додељено је 9 грантова ОЦД-има, који су потписали уговоре 7.12.2011. Реализован је конкурс за 2011. годину за доделу награда за најбоље академске завршне радове на тему СРЗН. Награде су додељене Славици Адамовић за магистарски рад "Афективна везаност код жена које су биле изложене физичком насиљу у партнерском односу" и Милени Стошић за дипломски рад "Животне позиције, его стања и контрарабане жена жртава породичног насиља".

У оквиру пројекта је креиран Приручник за медијско извештавање о насиљу у породици и насиљу над женама, штампан је и дистрибуиран новинарима и новинарима који/е се баве темом насиља у породици. Приручник се користи на тренинзима које организује пројекат СРЗН. Тренинзи за новинарке и новинаре о извештавању о СРЗН. До сада су одржана 4 тренинга: у Београду, Новој Вароши, Нишу и Крагујевац. Укупно је учествовало око 60 новинара и новинарки. Наредне године биће одржани тренинзи у Војводини. Пројектни тим је одржао низ састанака са представницима/ама релевантних министарстава Владе Републике Србије и другим државним институцијама, организацијама цивилног друштва, експертима/кињама, међународним организацијама и свим заинтересованих странама за питања СРЗН. Организоване су конференције за штампу, а у оквиру својих редовних активности СРЗН пројекат иницирао је и повремени саопштења за јавност, оглашавајући се о актуелним темама које се односе на област сексуалног и родно заснованог насиља. Представнице/и СРЗН пројекта учествовале/и су на бројним тематским трибинама, као и радио и телевизијским емисијама које су третирале теме породичног насиља, равноправности полова и унапређења положаја жена.

8.3. Сарадња са UN WOMEN

Сарадња Управе за родну равноправност и UN WOMEN се одвијала кроз праћење и учествовање у пројектним активностима које су имале за циљ побољшање положаја жена кроз постављање и оснаживање локалног институционалног оквира.

8.4. Сарадња са PBILD-om i PROGRESS-om

Управа учествује/сарађује у реализацији ова два локална пројекта чије активности се одвијају на југоистоку и југозападу Србије а имају веома значајну родну компоненту, односно доприносе промоцији и успостављању институционалних услова за политику родне равноправности на локалном нивоу.

Промотивне активности Управе

У циљу промоције принципа и политика родне равноправности Управа је наставила са припремом и дистрибуирањем промотивног материјала.

По први пут у Републици Србији је, поводом обележавања 8. марта, реализована медијска кампања под слоганом *"Имаш право-једнаке могућности за оба пола"* на националној телевизији (РТС) и Радио Београду, а материјал кампање су емитовале и неке регионалне и локалне медијске куће. Циљ кампање је била промоција политике једнаких могућности широј јавности. Такође, у оквиру пројекта СРЗН, 25. новембра, Међународног дана борбе против насиља над женама, започела је медијска кампања (РТС) борбе против насиља над женама под слоганом *"Пријави насиље"*.

Преуређен је сајт (www.gendernet.rs) тако да сада садржи бројне информације како о раду Управе за родну равноправност тако и шире о стању родне равноправности у Републици Србији и раду локалних институција за родну равноправност.

Главни изазови у реализацији планираних активности

Основни проблеми са којима се Управа и даље сусреће су недостатак финансијских средстава и недостатак капацитета, нарочито у погледу броја запослених. Проблеми се

делимично превазилазе уз помоћ средстава међународних организација и донатора за реализацију пројеката. Већина, веома бројних, активности Управе је финансирана из тих средстава као и ангажман консултаната/киња који/е значајно повећавају капацитете Управе.

**Директорка
Управе за родну равноправност
Др Наталија Мићуновић**